

Vården en bas i folkhälsoarbetet

I mitten av mars presenterade folkhälsominister Maria Larsson regeringens proposition om en förnyad folkhälsopolitik. Där framhålls att folkhälsoarbetet bör ha människans behov av integritet och valfrihet som grund och bygga på sambandet mellan hälsans villkor och individens förutsättningar.

Enligt propositionen har kommuner och landsting en nyckelroll i folkhälsoarbetet, och de bör i den egenskapen förbättra och utveckla sina metoder och verktyg. Barn, unga samt äldre är särskilt angelägna målgrupper.

För att intensifiera arbetet inom särskilt viktiga folkhälsopolitiska områden har regeringen avsatt 115 miljoner kronor 2008, och den avser att satsa samma belopp årligen även 2009 och 2010. Medlen ska framför allt användas till att stärka och stödja föräldraskapet, att påskynda det självmordsförebyggande arbetet, att främja bra kostvanor och fysisk aktivitet samt att minska tobaksbruket.

Läkarförbundet välkomnar förslagen – folkhälsoarbetet måste drivas på olika arenor i samhället, och hälso- och sjukvården är en av flera viktiga aktörer. Det krävs därför att sjukvården får de förutsättningar som är nödvändiga för ett aktivt och framåtsyftande arbete för en bättre folkhälsa i Sverige.

Då det gäller tobak har Läkarförbundet genomfört enkäter bland läkarna för att undersöka deras rökvanor samt deras attityder när det gäller att diskutera rökning med patienterna. Glädjande är att rökningen har minskat kraftigt inom kåren. Det är i dag också väl etablerat att läkaren ska ta upp riskerna med rökning då man möter patienten i konsultationen. Ett kort motiverande samtal är mycket kostnadseffektivt och kan påverka patienten att sluta att röka.

På området alkohol- och narkotikaberoende finns mycket att göra. En del av de pengar som satsas på folkhälsan bör användas för att utbilda läkare och annan sjukvårdspersonal om motiverande samtal kring livsstilsfrågor. Detta är väsentligt för att man inom hälso- och sjukvården ska kunna fånga upp och behandla beroendesjukdomar av olika slag.

I propositionen uppmärksammas behovet av insatser för barn och ungdomar, vilket är positivt. Men det kräver också att det blir verkstad och inte bara vackra ord. För att förslagen ska leda till konkreta åtgärder måste man ta till vara det omfattande arbete som Folkhälsoinstitutet och Livsmedelsverket redan

Illustration: Annika Huett

lagt ner på att ta fram reella förslag till insatser för barnens hälsa.

Läkarförbundet är tillsammans med Vårdförbundet och Tandläkarförbundet engagerat i frågan om övervikt hos barn.

Detta är en folkhälsofråga av stora mått som kräver påtagliga och målmedvetna insatser bygg-

da på kunskap och på samverkan mellan olika aktörer. Skola, föräldrar och även sjukvården måste arbeta tillsammans för att nå resultat och minska övervikten hos barn. Föräldrastödet är av mycket stor betydelse.

Under ett av de sk målområdena i propositionen framhävs frågan om hur hälso- och sjukvården bör medverka i arbetet för att förbättra folkhälsan. Här gör regeringen bedömningen att det hälsofrämjande perspektivet bör stärkas i *hela* hälso- och sjukvården.

Läkarförbundet stödjer uppfattningen att ett hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande synsätt bör finnas såväl inom primärvården och hemsjukvården som inom sjukhusvården. Det är därför viktigt att ersättningssystemen utformas så att även ett folkhälsoarbete prioriteras. I dag är primärvården på många håll underdimensionerad, och de befintliga ersättningsmodellerna prioriterar inte förebyggande arbete.

Utformningen av ersättningssystemen är emellertid starkt styrande för vad som blir utfört i sjukvården. Det är därför viktigt att de resurser som ska användas för hälsofrämjande insatser också kommer sjukvården tillgodo. Vi är beredda, och vi vill också delta i folkhälsoarbetet, och det måste få bli ett prioriterat och ersatt arbete inom sjukvården.

»... folkhälsoarbetet måste drivas på olika arenor i samhället, och hälso- och sjukvården är en av flera viktiga aktörer.«

BENNY STÅHLBERG
2:e vice ordförande i Läkarförbundet

Läkarförbundet på AT-läkarstämman

Denna vecka är det dags för den årliga AT-läkarstämman i Stockholm, en aktivitet som i år firar 10 år.

Stämman anordnas av en stiftelse som startats av husläkarna på Kvartersakuten Matteus, och programmet tas fram tillsammans med AT-läkare. Läkartidningen är en av flera samarbetspartner.

550 AT-läkare från olika landsting är på plats för att lära om allt ifrån vanliga infektioner i primärvård till septisk chock ur ett intensivvårdsperspektiv. I ett flertal »verkstäder« i olika speci-

aliteter kan man pröva sina färdigheter mer praktiskt.

Kom gärna till den monter där Sylf och Läkarförbundet är på plats under alla tre dagarna. Vi finns där för att informera och svara på frågor om fördelarna med medlemskap. Ställ oss gärna mot väggen!

Sylf kommer även att delta i flera seminarier – på torsdag lär de ut hur man löneförhandlar, och i ett annat seminarium diskuteras hur unga läkare ska få träning och utbildning i ledarskap.

Eva Nilsson Bågenholm

Kontaktuppgifter Sveriges läkarförbund:
www.lakarforbundet.se, E-post: info@slf.se
Telefon: 08-790 33 00, Fax: 08-20 57 18
Postadress: Box 5610, 114 86 Stockholm
Besök: Villagatan 5, Stockholm